

Zaaknummer: 330695

Vragen van statenleden M.C.P. de Theije (BBB) en J.A. Rottier (SGP) (BBB / SGP)
 ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de Provinciale Staten van Zeeland 2023 nummer 354.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake Waterinlaat met hevel Yerseke en Kapelse Moer:

(ingekomen: 19 april 2023)

Toelichting:

Provincie Zeeland wil samen met de terreinbeheerders van de Yerseke en Kapelse Moer zorgen voor extra wateraanvoer bij extreme droogte. Het idee is om met een hevel water uit het Kanaal door Zuid-Beveland in beide moergebieden in te laten. De Yerseke Moer heeft een normaal peil van -1,40m. Tijdens droge periodes zakt dit naar -1,80m of zelfs -1,90m. Door water uit het Kanaal door Zuid-Beveland in te laten, wordt het peil weer aangevuld tot -1,60m. De hevel zal in gebruik genomen worden wanneer het peil beneden -1,70m zakt en weer stoppen bij -1,60m. De Statenfracties van de BBB en SGP willen graag meer inzicht in de gevolgen hiervan.

Reactie GS:

Voordat wij de gestelde vragen inhoudelijk beantwoorden, willen wij u laten weten dat wij ons ervan bewust zijn dat deze plannen veel los hebben gemaakt in de streek. Wij zullen daarom nog geen besluit nemen over de aanleg van hevels. De komende periode zullen wij benutten om verder onderzoek te doen naar de zaken die bij de gemeente Reimerswaal en omwonenden vragen op hebben geroepen. Met de resultaten van dat onderzoek komen wij bij hen terug alvorens wij een besluit nemen over de te treffen maatregelen. Separaat van deze beantwoording ontvangt u nog een brief van ons waarin een en ander nader wordt toegelicht.

statenstukken

Vragen aan Gedeputeerde Staten	Antwoorden van Gedeputeerde Staten
<p>1. In welke mate wordt de water bufferende werking van de Yerseke/Kapelse Moer verminderd door de kunstmatige verhoging van het peil? Welk effect heeft dit op de waterberging van het landbouwgebied en het aangrenzende dorp tijdens extreme regenval? Met andere woorden: de klimaatrobustheid van het gebied.</p>	<p>1. Er is geen vermindering van de waterbufferende werking van de Kapelse en Yerseke Moer. De maatregelen richten zich op het beperken van de mate waarin het waterpeil binnen de moeren tot beneden het vastgestelde polderpeil uitzakt. Er is daarom geen effect op de waterberging in het omliggende gebied. Uitvoering van deze maatregel is van belang voor de instandhouding van de aanwezige natuurwaarden en is nodig om het verhongeren van (jonge) weidevogels bij droogte te voorkomen. De klimaatrobustheid wordt met dit project juist gediend omdat we met het realiseren van de hevels een instrument in handen hebben waarmee we onomkeerbare inklinking en omzetting van veen kunnen beperken. Door deze maatregelen wordt uitdroging van veen beperkt, oxidatie voorkomen en de sponswerking behouden. Daarmee leveren we een bijdrage aan de stikstof- en klimaatdoelstellingen die we moeten realiseren.</p>
<p>2. Welke maatregelen zouden er getroffen kunnen worden om de bufferende werking van de Yerseke/Kapelse Moer in stand te houden?</p>	<p>2. Zoals onder 1 al aangegeven is er geen sprake van een vermindering van de bufferende werking door deze maatregel.</p>

Vragen aan Gedeputeerde Staten		Antwoorden van Gedeputeerde Staten	
3.	Op welke manier kan (juridisch) geborgd worden dat de hevel het peil niet verder aanvult dan -1,60m?	3.	Dit wordt geborgd via het peilbesluit van het waterschap.
4.	Kan het College inzicht geven in de resultaten van de metingen in het gebied (PFAS, zout, etc.)?	4.	Ja. Zie tabel met gemeten waardes onderaan.
5.	Waarom is er geen integratie met de zoetwaterprojecten in de Reigerbergsche Polder, restwater Lamb Weston en het project Coroos?	5.	Een mogelijke koppeling met het zoetwaterproject in de Reigersbergse polder is nog niet gelegd omdat de planning te ver uiteenloopt. Vanwege de aanwezige zilte natuurwaarden is inlaat van zoet water ongewenst. Betrekken van het restwater van Lamb Weston en het project bij Coroos is niet kansrijk omdat deze waterstromen voor andere doeleinden nodig zijn (watervoorziening landbouw)
6.	Kan het kwelwater dat uit het landbouwgebied komt, gebruikt worden om het waterpeil in de Yerseke/Kapelse Moer te verhogen?	6.	Ja. Gebruik van kanaalwater verdient echter de voorkeur vanwege de constante kwaliteit en de gegarandeerde beschikbaarheid.
7.	In welke mate zou het hogere peil in de Yerseke/Kapelse Moer kunnen zorgen voor verzilting van het landbouwgebied?	7.	Er is geen sprake van verzilting van het landbouwgebied door deze maatregel. Alleen bij extreme droogte wordt zout water het gebied ingelaten tot een niveau dat onder het vastgestelde polderpeil ligt.
8.	Wat zijn de gevolgen van mogelijke verzilting voor de dieren en vogels in zowel de Yerseke als de Kapelse Moer?	8.	Het gaat om natuurgebieden met zilte natuurwaarden waar de aanwezigheid van zout water juist een randvoorwaarde is. Met de inlaat van zout water wordt de verdroging beperkt en worden de natuurwaarden beter beschermd.
9.	Wordt er voordat er mogelijk extra water via het landbouwgebied wordt afgevoerd, ook een zogenoemde '0-meting' gedaan met betrekking tot het zoutgehalte en (schadelijke) stoffen als PFAS? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer staat dit ingepland en is er inzage voor omwonenden en belanghebbende hoe dit gedaan wordt?	9.	Er wordt alleen water ingelaten om – beneden het vastgestelde polderpeil – verder uitzakken van het waterpeil te voorkomen. Derhalve is er geen sprake van extra afgevoerd water. Beide gebieden zijn sinds jaar en dag onderdeel van de desbetreffende afwateringsgebieden. Die situatie wijzigt met deze plannen niet. Uit de reeds uitgevoerde metingen volgt dat het in te laten kanaalwater schoner is. Gelet op de vragen die er leven, gaat de provincie aanvullend monitoren en zal deze zomer benut worden om nader onderzoek te doen naar de zaken die bij de omwonenden vragen op hebben geroepen. De resultaten van dat onderzoek worden met hen gedeeld voor wij besluiten over de te treffen maatregelen. PS ontvangen separaat van deze beantwoording een brief van ons waarin een en ander nader wordt toegelicht.
10	Is het mogelijk om een hevel niet in beide gebieden tegelijk aan te leggen, maar eerst de resultaten in één gebied af te wachten?	10	Dat is mogelijk maar niet gewenst. In droge zomers klinkt het veen nu veel in en dat is onomkeerbaar.

Vragen aan Gedeputeerde Staten		Antwoorden van Gedeputeerde Staten	
11	Kan het College inzicht geven in de totale kosten van het project? Waar komt de financiering vandaan? Wie levert de benodigde ambtelijke capaciteit?	11	De aanleg van de hevel moet nog worden aanbesteed. Volgens de provinciale aanbestedingsregels mag een raming van een project niet voor een aanbesteding bekend gemaakt worden. Vanuit het ministerie van LNV zijn via programma natuur voldoende middelen beschikbaar gesteld. Ook de ambtelijke capaciteit wordt vanuit programma natuur beschikbaar gesteld.
12	Welke partij is aansprakelijk indien er onverhoopt toch schade ontstaat (mede) door het inlaten van water uit het Kanaal door Zuid-Beveland in de Yerseke Moer en/of Kapelse Moer? Bijvoorbeeld overstroming of verzilting.	12	Aangezien de voorstellen betrekking hebben op het beperken van de mate waarin de oppervlaktewaterpeilen uitzakken beneden het vastgestelde polderpeil is de aansprakelijkheidsvraag niet aan de orde. In zijn algemeenheid geldt dat het waterschap de aan te spreken partij is bij eventuele schade als gevolg van wijzigingen in of afwijkingen van het reguliere waterbeheer. De inlaat van water kan wel bijdragen aan het voorkomen van zettingschade aan wegen in het gebied.

Waterkwaliteitsmetingen

jul-22

Lb=landbouwgebied

Na=natuurgebied

YM=Yerseke-Moer

KM=Kapelse Moer

<d=Onder de detectiewaarde

	Kanaal	KM Na	KM Lb	YM Na	YM Lb
PFAS 1	<d	12,3	9,16	13,6	5,63
PFHxH	<d	74,5	12,1	8,34	16,8
Arseen	<5	13	15	40	9,8
Ammonium	<0,05	<0,05	1,15	0,31	0,39
Zout	16.400	23.700	13.400	11.300	12.500

zoet=<300 en zout is >10.000

MIDDELBURG, 6 juni 2023

Namens fractie: BBB / SGP

statenleden M.C.P. de Theije (BBB) en

J.A. Rottier (SGP)

Gedeputeerde Staten

Drs. J.M.M. Polman

Drs. M.C.J. Franken